

Informatie aan de Raad

Datum	Auteur(s)	Commissievergadering
28 maart 2022	Kernteam Oekraïne	
Portefeuillehouder	Eenheid	Raadsvergadering
	O&A	
Toestemming pfh	☐	Openbaar

Onderwerp

Stand van zaken vluchtelingen Oekraïne

Inleiding

Vele Oekraïners zijn inmiddels gevlucht voor het oorlogsgeweld in hun land. Als gevolg daarvan zien buurlanden van Oekraïne een grote toestroom aan vluchtelingen die onderdak zoeken. Ook in Nederland zien we een steeds grotere toestroom aan vluchtelingen. Het huisvesten en ondersteunen van vluchtelingen wordt zo goed mogelijk voorbereid. Daarnaast is er grote bereidheid in de Hattemse samenleving om hulp te leveren waar dat kan.

In deze RI nemen we u mee in de ontwikkelingen en vraagstukken die op de gemeente af komen.

Kernboodschap

De Europese Commissie heeft op 2 maart voorgesteld de Richtlijn Tijdelijke Bescherming te activeren en dit voorstel is aangenomen. Vanuit die Richtlijn hebben vluchtelingen een aantal rechten die onder het takenpakket van de gemeente vallen. Daarnaast heeft het Rijk de gemeenten gevraagd een regierol te nemen bij de opvang van vluchtelingen. In de praktijk betekent dit dat gemeenten, naast het zoeken en opzetten van opvanglocaties, verantwoordelijk zijn voor het helpen en ondersteunen bij:

- Het werken in loondienst of als zelfstandige
- Toegang krijgen tot volwassenenonderwijs, beroepsopleiding en werkervaring
- Het vinden van fatsoenlijk onderkomen of middelen om huisvesting te vinden
- Sociale bijstand, financiële ondersteuning en medische zorg in het geval van onvoldoende eigen middelen
- Jongeren jonger dan 18 jaar toegang te geven tot openbaar onderwijs

In Europa is tevens besloten dat vluchtelingen binnen Europa vrij mogen reizen en niet in de reguliere asielketen worden opgevangen. Daarmee is er geen rol voor het COA in de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Doordat de vluchtelingen binnen Europa vrij mogen reizen is er geen sprake van een centraal punt waar vluchtelingen zich melden en registreren. Hierdoor is het onduidelijk hoeveel vluchtelingen momenteel in Nederland aanwezig zijn en hoeveel vluchtelingen nog een opvangplek nodig hebben.

Om de instroom van vluchtelingen te coördineren is afgelopen week een Nationaal Coördinatiecentrum gestart. Dit centrum neemt contact op met de veiligheidsregio's. De VNOG coördineert vervolgens voor 22 gemeenten het overzicht en de invulling van opvanglocaties. De gemeente is verantwoordelijk voor het opzetten en bemensen van de opvanglocaties. Gemeenten worden door het Rijk gecompenseerd voor de gemaakte kosten voor de opvanglocaties, ongeacht of de locaties daadwerkelijk vluchtelingen huisvesting biedt.

Situatie opvanglocaties Hattem

Op 15 maart hebben wij u geïnformeerd over de mogelijkheid van het opvangen van vluchtelingen in de Christinahoeve (op Molecaten Park De Leemkule). Deze locatie wordt gezien als noodopvang voor een tijdelijke periode. De locatie is beschikbaar tot uiterlijk 10 april en is aangemeld bij de VNOG. Op maandagavond 28 maart ontvangen we een groep van 37 vluchtelingen op de Christinahoeve.

Naast deze tijdelijke locatie zijn we ook op zoek naar locaties in Hattem waar vluchtelingen langere tijd kunnen verblijven. Uit contact met de eigenaar van Kerkhofstraat 7 kwam naar voren dat deze zijn pand de komende 6 maanden ter beschikking wil stellen voor de opvang van vluchtelingen. In dit pand kunnen maximaal 12 personen gehuisvest worden. Omwonenden van dit pand worden uitgenodigd voor een inloopbijeenkomst op donderdagavond 31 maart. Tijdens de inloopbijeenkomst is er gelegenheid om vragen te stellen over de opvang van vluchtelingen in het pand aan de Kerkhofstraat 7.

Naast de centraal georganiseerde opvanglocatie zijn er ook veel Hattemers die particulier vluchtelingen opvangen. Tot nu toe zijn er ruim 40 vluchtelingen die bij gastgezinnen in Hattem verblijven. Deze gastgezinnen kunnen zich melden bij de gemeente wanneer er vragen leven bij hen of bij de vluchtelingen die zij opvangen.

Inzet Hattemer samenleving

In Hattem is een grote bereidheid om vluchtelingen te helpen. Die hulp vinden wij tekenend voor de Hattemer samenleving en waarderen wij zeer. Dit is het geval bij de opvang van vluchtelingen in particuliere gezinnen, maar ook bij het aanbod van inwoners die vrijwilligerswerk willen doen of spullen willen inzamelen. We merken daarbij dat het vrijwillige aanbod groter is dan de hulp die momenteel nodig is. We proberen dit dan ook aan te geven bij elke aanmelding en de vrijwilligers ook nog te mogen benaderen wanneer dat nodig is.

We werken ook samen met het interkerkelijk Vluchtelingenhulp Comité Hattem. Binnen dit verband worden vluchtelingen opgevangen in particuliere gezinnen. We staan in nauw contact met de coördinatoren van het comité.

Inzet gemeentelijke organisatie

De vluchtelingenstroom uit Oekraïne betekent ook voor de gemeentelijke organisatie

een forse inzet. Vanuit de ambtelijke organisatie is een kernteam geformeerd dat gezamenlijk de taken die op de gemeente afkomen en de initiatieven uit de samenleving coördineert. Vanuit het kernteam wordt gekeken naar mogelijke opvanglocaties, worden gesprekken gevoerd met gastgezinnen en vluchtelingen, worden mensen ingeschreven in het BRP, wordt overleg gevoerd met scholen, met de kerken en Vluchtelingencontact. Daarnaast worden contacten onderhouden met gemeenten in de regio om te kijken óf en hoe we kunnen samenwerken.

Inzet Rijk

Vanuit het Rijk wordt gewerkt aan verschillende regelingen die het voor vluchtelingen mogelijk maakt om deel te nemen aan de samenleving. Zo kunnen vluchtelingen vanaf 1 april werken onder een tijdelijke vrijstelling van de tewerkstellingsvergunning. Voor 1 april dient de werkgever een tewerkstellingsvergunning aan te vragen. Daarnaast wordt er landelijk gewerkt aan een leefgeldregeling. De verwachte bedragen zijn bekend, maar de regeling is naar verwachting actief over 4 weken. De gemeente krijgt echter al signalen dat een aantal vluchtelingen op dit moment al geen financiële middelen heeft. Daarom hebben we besloten, vooruitlopend op de landelijke regeling, gezinnen een bedrag van € 60,- per week beschikbaar te stellen. De verwachting is dat de landelijke regeling met terugwerkende kracht ingaat. Het verstrekte gemeentelijke bedrag wordt op dat moment verrekend.

Eerste ervaringen

De informatie die beschikbaar is voor vluchtelingen en gastgezinnen komt langzaamaan op gang. Zo kunnen vluchtelingen zich sinds afgelopen week inschrijven in het BRP. Dat is belangrijk om zo zicht te krijgen op het aantal vluchtelingen die in Hattem verblijven, maar ook om het contact te hebben over de zorg en ondersteuning die nodig is. De inschrijving is ook belangrijk om een BSN-nummer te krijgen waarmee mensen werk kunnen zoeken. De meeste mensen in particuliere gastgezinnen zijn inmiddels ingeschreven.

De eerste kinderen vanuit de vluchtelingengezinnen gaan inmiddels naar school. Voor kinderen in de basisschool leeftijd kan dat in Hattem. Voor het voortgezet onderwijs kunnen kinderen naar de Internationale Schakel Klas in Zwolle. Een aantal kinderen sporten al bij verenigingen in Hattem en ook de buurtsportcoaches staan klaar om kinderen te bemiddelen naar verenigingen zodat zij kunnen sporten.

Gastgezinnen worden gewezen op de informatie op de website van de gemeente Hattem. Deze wordt regulier voorzien van de nieuwste informatie.

Wij zijn heel blij met de vele initiatieven uit de Hattemse samenleving. Er is veel bereidheid om te helpen en daar mogen we trots op zijn.

Communicatie

Wij zullen u periodiek informeren over onze inzet om vluchtelingen in Hattem te ondersteunen. Mocht u in deze fase al vragen hebben, neem dan gerust contact op met de leden van het kernteam via vluchtelingen@hattem.nl

Voor algemene informatie of landelijke websites verwijzen we u naar de Q&A op de gemeentelijke website [Nieuws over Oekraïne - Gemeente Hattem](#)